

Datum 2026-08-10
Dnr KS2026/19

DETALJPLAN FÖR DEL AV MESSLINGEN 3:134, KAPPRUET HÄRJEDALENS KOMMUN, JÄMTLANDS LÄN

Förfarande

Ärendet handläggs med utökat förfarande enligt plan- och bygglagen (PBL) 2010:900.

Detaljplanen har varit på samråd under perioden 2015-12-18 till 2016-02-05, på granskning omgång 1 och omgång 2 under perioden 2016-12-01 till 2016-12-30.

Granskning omgång 3

Kommunen har skickat handlingar på en granskning omgång 3 under perioden 2024-02-28 till 2024-03-20 som sedans förlängdes till 2024-04-09.

Planhandlingar har sänts till kända sakägare enligt fastighetsförteckning samt till myndigheter och övriga som bedömts berörs.

Kungörelse för granskning omgång 3 har skett i Tidningen Härjedalen, 2024-02-28.

Inkomna synpunkter under samråd och granskning omgång 1 och omgång 2

Under samrådstiden inkom 6 yttranden varav 3 inte hade någon erinran.

- Härjeåns

Önskemål om alternativ plats för transformatorstation.

Kommunen tillgodosåg yttrandet.

- Räddningstjänsten

Ingen erinran.

- Mittådalens sameby

Samebyn ställer sig negativ till genomförandet av detaljplanen på grund av den ökade belastningen i området som utbyggnaden antas medföra.

Datum Dnr
2026-08-10 KS2026/19

Vidare beskrivs problembild kring det så kallade Härjedalsmålet, avtal för bete, stängsel för att förhindra renar på platser utan avtal för bete.

Samebyn påpekar att området ingår i året-runt-marker och att klimatförändringar försvårar för rennäringen och minskar flexibiliteten i rennäringen vilket betyder att all oexploaterad mark och vidare störningar påverkar ytterligare. Samebyn delar inte konsekvensbeskrivningen kring påverkan på renskötseln och den förväntade belastningens som beskrivs. Samtidigt är Samebyn positiv till utvecklad information till besökare och tillgänglighet till leder men upplever att synpunkter ändå inte beaktas vid samråd.

Kommunen tillgodosåg inte yttrandet.

- Skanova

Ingen erinran.

- Trafikverket

Ingen erinran.

- Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer att det inte går att utesluta att ett genomförande av detaljplanen leder till påtaglig skada för rennäringens kommande riksintresse. Samt att kommunen behöver förtydliga vilka särskilda skäl som gäller för att upphäva strandskyddet.

Länsstyrelsen saknar även beskrivningar i miljökonsekvensbeskrivningen kring skyddsåtgärder för infiltration, fördröjning och miljö kvalitetsnormer. Samtidigt informeras om att dispens från bestämmelserna i artskyddsförordningen kan krävas. Även synpunkter kring avfall, räddningstjänst, buller och naturvård togs upp.

Kommunen tillgodosåg yttrandet till viss del med ändringar och motiverade andra delar tydligare.

Under granskningstiden för omgång 1 och omgång 2 inkom 6 yttranden varav 2 inte hade någon erinran.

- Räddningstjänsten

Ingen erinran.

- Lantmäteriet

Lantmäteriet upplyser om plantekniska felaktigheter gällande användning och planbestämmelser. Det saknas särskilt skäl för enskilt huvudmannaskap.

Datum Dnr
2026-08-10 KS2026/19

Kommunen tillgodosåg yttrandet till viss del med ändringar och motiverade andra delar tydligare.

- Trafikverket

Ingen erinran.

- Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer att det inte är klarlagt huruvida ett antagande och genomförande av detaljplanen kommer att påtaligt försvåra och därmed ej tillgodose riksintresset för rennäring. Samt att planbestämmelser och skäl för upphävande av strandskyddet ej stämmer överens.

Länsstyrelsen lämnar synpunkter kring det pågående arbetet för översiktsplan där området för detaljplanen ingick.

Länsstyrelsen bedömer att inga miljökvalitetsnormer kan komma att överskridas och lämnar inga fortsatta synpunkter kring infiltration och fördröjning.

Vidare beskrev Länsstyrelsen att detaljplanen kan innebära sådan påverkan på tretåig hackspett att en dispens från artskyddsförordningen krävs för att genomföra exploateringen.

Även synpunkter kring ras och skred, radon, planbestämmelser togs upp. Vatten och avlopp samt dagvatten beskrivs kräver ett uppföljande att beskrivet genomförande verkligen sker.

Kommunen tillgodosåg yttrandet till viss del med ändringar och motiverade andra delar tydligare. Kommunen tydliggjorde att dispens från artskyddsförordningen kommer att sökas innan exploateringen genomförs.

- Sametinget

Sametinget menar att miljökonsekvensbeskrivningens beskrivning av konsekvenserna av hur Mittådalens sameby påverkas inte tillräckligt har belysts. Vidare anses att den tänkta exploateringen kommer att medföra påtaglig skada för rennäringen och att de samråd som tidigare genomförts med samebyn är gamla och vid en tidpunkt då inte stått klart omfattningen av exploateringens påverkan på rennäringens fortsatta bedrivande. Det framgår inte den kumulativa effekten av denna exploatering och andra omkringliggande exploateringar.

Sametinget beskrev även påverkan på och ifrån ekosystemtjänster och klimatanpassning.

Kommunen tillgodosåg inte yttrandet i sin helhet men inför antagandet togs en specifik miljökonsekvensbeskrivning fram för påverkan på rennäringen.

Datum Dnr
2026-08-10 KS2026/19

- Mittådalens sameby

Samebyn beskriver markanvändningen och renskötseln samt kommenterar påståenden som anses felaktiga kring bland annat prövningen av påverkan, renskötselns bedrivande, exploaterings möjliga påverkan, områdets funktion, rennäringens skiftande behov utefter omgivningspåverkan, samt samebyns initiala yttrande kring exploatering.

Samebyn beskriver vidare renskötseln av allmänt intresse och enskilda intresse och hur exploateringen bedöms påverka renskötseln, omkringliggande områden. Samebyn har synpunkter på föreslagna förebyggande åtgärder. Samebyn beskriver vidare sina rättsliga grunder, kumulativa effekter och övrig lagstiftning och rätt.

Samebyn konstaterar sammantaget att underlaget för kommunens bedömningar är bristfälliga.

Kommunen tillgodosåg inte yttrandet i sin helhet men inför antagandet togs en specifik miljökonsekvensbeskrivning fram för påverkan på rennäringen.

Datum Dnr
2026-08-10 KS2026/19

Inkomna synpunkter under granskningen omgång 3

Under granskningstiden har 12 yttranden inkommit. Följande sju yttranden har inkommit utan synpunkter på planförslaget:

2024-02-08 Postnord

Ingen erinran. Information om kommande placering av postlådor.

2024-03-04 Funäsfjällens ledbolag

Ingen erinran. Information om att inte ledbolaget har någon verksamhet i området.

2024-03-05 Trafikverket

Ingen erinran. Information om att befintlig utfart till allmän väg 537 ska exempelvis breddas så ska en ansökan göras via Trafikverkets hemsida.

2024-03-10 Privatpersoner 1

Ingen erinran. Tillstyrker planförslaget.

2024-03-12 Statens fastighetsverk

Ingen erinran.

2024-03-13 Privatpersoner 2

Ingen erinran. Tillstyrker planförslaget.

2024-03-19 Jämtlands Räddningstjänstförbund

Ingen erinran. Information om riktlinjer för vatten till brandsläckning att beakta vid utbyggnaden av planförslaget.

Datum Dnr
2026-08-10 KS2026/19

Följande fyra yttranden har inkommit med synpunkter på planförslaget. Yttrande från Länsstyrelsen återfinns i sin helhet som bilaga till detta granskningsutlåtande. Yttranden har sammanfattats och kommunen har kommenterat med kursiv stil löpande under respektive yttrande. Personuppgifter för privatpersoner har tagits bort med hänsyn till dataskyddsförordningens bestämmelser om hantering av personuppgifter. Alla yttranden i sin helhet kan begäras ut från kommunen.

2024-03-15 **Lantmäteriet**

Lantmäteriet listar följande viktiga frågor där planen måste förbättras:

- Planområdesgränsen mot Messlingen 5:2 och 5:17 saknar både enligt registerkartan och grundkartan inmätta gränspunkter. Detta innebär att detaljplanen kan gälla på dessa fastigheter eller att inte hela Messlingen 3:134 täcks av detaljplanen.
- Plankartan saknar bestämmelser som upphäver strandskyddet. Det går inte att bilda fastigheter och bygga ut om inte strandskyddet upphävs eller dispens finns.
- Redovisning av exploateringsavtalet behöver förbättras och vara mer konkret kring vilka områden som avses för överlåtelse eller upplåtelse redovisade på kartor, vilka fysiska anläggningar exploatören ska utföra och vilken standard de ska ha, åtagande om att betala eller inte kräva ersättningar, tidplan för utbyggnad av de anläggningar som avtalet omfattar samt om exploatören ska ställa en säkerhet för åtagandena enligt avtalet. Planbeskrivningen behöver även tydligt redovisa de konsekvenser, kostnader och åtagande som exploatören ska ansvara för under plangenomförandet.

Lantmäteriet listar följande viktiga frågor där planen bör förbättras:

- Beteckningen m1 finns på plankartan men en sådan bestämmelse saknas bland planbestämmelserna.

Datum 2026-08-10 Dnr KS 2026/19

- Bestämmelser kring minsta fastighetsstorlek för e7 och e11 stämmer inte överens med planbestämmelsen och planbeskrivningen.
- Användningsgräns saknas för område med kvartersmark där dubbla bestämmelser då gäller.
- Beskrivning av genomförande och konsekvenserna för enskilt huvudmannaskap behöver förbättras.

Lantmäteriet listar följande viktiga frågor där planen kan förbättras:

- Inte använda byggnadshöjd.
- Följa Boverkets rekommendationer kring reglering av våningsantal, särskilja på nyttjandegrad och fastighetsstorlek, planområdesgränsens faktiska läge ritas ut på plankartan samt redovisa lagstödet för de olika planbestämmelserna.
- Plankartan är otydlig i sin redovisning vilket gör den svår att läsa och tolka.

Kommunens kommentar:

Kommunen reglerar inga byggrätter direkt i fastighetsgräns till granskning.

Plankartan är uppdaterad avseende strandskydd. Planhandlingarna är uppdaterade avseende exploateringsavtal. Planbestämmelserna är uppdaterade till i enlighet med Boverkets nuvarande rekommendationer.

2024-03-15 **Naturskyddsföreningen Västra Härjedalen**

Föreningen anser att ett plangenomförande i den föreslagna omfattningen kommer att påverka en fjällnära skog med höga naturvärden och flera naturvårdsarter (bland annat tretåig hackspett) på ett mycket negativt sätt. Miljökonsekvensbeskrivningen ger inte en tydlig och rättvisande bild av påverkan med gamla underlag som bör uppdateras.

Föreningen informerar om det pågående bildandet av naturreservat. Vidare beskrivs Mittåns höga naturvärden och sitt fantastiska fiske och rika fågelliv som risker påverkas med regn, snösmältning och slam. Ett stort reningsverk med utsläppspunkt i direkt närheten av Mittån riskerar att kraftigt påverka det näringsfattiga vattenekosystemet.

Föreningen anser att förslaget bör minskas kraftigt för att minimera den stora påverkan. Påverkan på naturvärden behöver vidare utredas och beskrivas.

Datum Dnr
2026-08-10 KS 2026/19

Kommunens kommentar:

Se kommunens svar på Länsstyrelsens yttranden.

2024-03-15 **Länsstyrelsen Jämtlands län (bilaga 1)**

Länsstyrelsen prövningsgrunder:

- Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör miljökvalitetsnormer för vatten ska lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan. I annat fall kan Länsstyrelsen komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

- Gällande miljökvalitetsnormer för vatten och avlopp behöver kommunen redogöra för hur avloppshanteringen kan lösas på ett hållbart sätt i samband med planens genomförande. Planhandlingarna beskriver att avloppet ska hanteras temporärt med egen anläggning för att inom ett par år kopplas till ett kommunalt reningsverk i Messlingen. Länsstyrelsen har inget som styrker att ett sådant reningsverk kommer finnas på plats i

Datum Dnr
2026-08-10 KS 2026/19

närtid. Kommunens förslag till vattentjänstplan som just nu är på remiss som avgränsningssamråd omfattar inte Messlingen.

Vidare saknas tillräckligt underlag som påvisar att den enskilda anläggningen är hållbar och lokaliserad på lämplig plats utifrån ett tillståndsperspektiv. Den föreslagna metoden saknar tillräckligt underlag för att den ska kunna anses fungera på platsen och i den omfattningen som krävs i förhållande till vad planen tillåter. Miljökonsekvensbeskrivningen hänvisar endast till avloppsvolymer och inte möjlig reningseffekt. En otillräcklig avloppshantering kan leda till försämrad vattenkvalitet i Mittån och påverka möjligheterna att erhålla miljökvalitetsnormerna. Kommunen behöver redovisa att detaljplanen kan genomföras på ett sådant sätt att miljökvalitetsnormerna kan följas. Slutligen bedöms att planförslaget utgör sammanhängande bebyggelse utifrån lagen om allmänna vattentjänster, vilket innebär att kommunen bör besluta om verksamhetsområde för vatten och avlopp utifrån miljö och hälsa och att det utifrån detta perspektiv är olämpligt med en enskild anläggning.

- Vad gäller planens påverkan på riksintresse för rennärning enligt 3 kap 5 miljöbalken, bedömer Länsstyrelsen att planens genomförande kommer att försvåra rennäringens bedrivande men inte på ett påtagligt sätt.

Kommunens kommentar:

En anmälan är inskickad till tillsynsmyndigheten, där frågorna om påverkan på miljökvalitetsnormer från avloppsreningsverket kommer att hanteras.

Länsstyrelsen övriga synpunkter:

Länsstyrelsen anser att planförslaget borde börjats om med nytt samråd om betydande miljöpåverkan efter domstolsprövningen. Planhandlingarna har nu uppdaterats med fokus på riksintresse för rennärningen men behöver även uppdateras vad gäller andra frågor såsom vatten och avlopp, ras- och skredrisker och dagvattenhantering med mera. Detta ligger dock utanför Länsstyrelsen ingripandegrunder enligt 11 kap. PBL.

Datum Dnr
2026-08-10 KS 2026/19

- Dagvatten bör utredas som klargör behov och åtgärder för hantering av dagvatten och höga flöden. Genomförandet bör kommunen säkerställa med planbestämmelser. Planhandlingen hänvisar till en VA-utredningen som ska redogöra för utbyggnads principer och lämpliga ledningssträckningar inom planområdet. Dessa saknas i granskningsunderlaget.

Kommunens kommentar:

Kommunen har gjort en större revidering av plankartan, baserat på bland annat en genomförd dagvattenutredning.

- Delar av planområdet berörs av risker för rask och skred utifrån Statens geotekniska instituts kartunderlag. En strandnära remsa i anslutning till befintlig dalstation pekas ut med förutsättningar för skred i finkornig jordart. Det pekas också ut ett område med instabila slänter i söder vid befintlig lift och befintliga pister. Länsstyrelsen efterfrågar planbestämmelser för att säkra utbyggnaden i området.

Kommunens kommentar:

Kommunen har kompletterat handlingarna med en beskrivning av rasrisken och en reglering som inte innebär nybyggnation inom rasområdet

- Planbestämmelser behöver uppdateras. Exempelvis är det inte enligt Boverkets rekommendationer lämpligt med uttryck som "bör" i en bestämmelse. Plankartan har inte upphävt strandskyddet utan informerar enbart att området är ett LIS-område. Bestämmelser för startbesked följer inte plan- och bygglagen. Planbestämmelsen Skog3 hittas inte i plankartan och bestämmelsen m1 finns angiven i plankartan utan förklarande bestämmelse.

Kommunens kommentar:

Planhandlingarna har uppdaterats till granskningsomgång 4.

- Fågelinventeringen konstaterar att området utgör ett häckningsrevir för tretåig hackspett men även födosöksområde för rovfåglar med flera fågelarter. För att

Datum Dnr
2026-08-10 KS 2026/19

säkerställa att inte detaljplaner strider mot artskyddet bör en ny häckfågelinventering och rovfågelinventering genomföras. Utifrån inventeringsresultatet behöver även en artskyddsutredning tas fram. I artskyddsutredningen behöver det bedömas hur den skog som ska avverkas används av de arter som förekommer i området samt hur en förlust av dessa habitat påverkar respektive art. Flera av de rödlistade fåglar som har hittats i tidigare inventering i området har inte en tillfredsställande populationsnivå och är prioriterade arter enligt skogsvårdslagen.

Det är generellt bra att påbörja prövning för tillstånd eller dispens samtidigt som planarbetet för att undvika att hamna i en situation där man gått igenom hela planprocessen och antar en detaljplan som sedan inte går att genomföra på grund av att det visar sig vara omöjligt att få dispens eller tillstånd.

Kommunens kommentar:

En artskyddsutredning är genomförd och skyddade arter hanteras som en miljöaspekt i miljökonsekvensbeskrivningen.

Datum	Dnr
2026-08-10	KS 2026/19

Följande yttranden har inkommit med synpunkter på planförslaget men efter den utsatta och förlängda granskningstiden. Yttrandet har sammanfattats och kommunen har kommenterat med kursiv stil löpande. Yttranden kan i sin helhet begäras ut från kommunen.

2024-04-15 **Mittådalens sameby**

Kommunens kommentar:

Samebyn har inte inkommit med yttrande trots önskad förlängd svarstid

Datum	Dnr
2026-08-10	KS 2026/19